

(Viharno odobravanje.) In v tem hipu, ko se začne velika vojna za pravice ljudstva na njegovih lastnih tleh, poklanjamo se presvetlemu vladarju in kličemo: Živijo cesar Franc Jožef I.! — Seveda so tako navdušene besede govornikove zbudile tudi pri volilcih veliko navdušenje.

Avstrija in Ogrska. Prispevek za skupne potrebe obeh državnih polovic bi morali določiti avstrijska in ogrska zbornica. Ker se to ni zgodilo, je določil prispevek obema državnima polovicama za dobo enega leta cesar sam. Avstrija bo po tej določbi plačevala za skupne potrebe 65,6%, Ogrska 34,4%.

Trozveza obnovljena. Zveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo je zopet obnovljena. Avstrija ima od te zveze le škodo, ker mora vsled »zvezne prijaznosti« dopustiti, da jo gospodarski izrabljata zaveznici, dopustiti pa tudi, da naši Nemci in Italijani smejo škiliti čez avstrijske meje.

Tržaški namestnik grof Goess bo baje na jesen odstopil. Mož ob zadnjih nemirih v Trstu ni bil kos svoji nalogi. Primorski Slovenci ne bodo za njim žalovali, ker je vladal popolnoma v italijanskem duhu.

Italijanaši na delu. Kakor nastopajo pri nas Nemci proti Slovincem, tako nastopajo v Istri Italijanaši proti Slovincem in Hrvatom. V istrskem deželnem zboru imajo Slovani večino v kmetski skupini in vsled tega jim pristojna jedno mesto v deželnem odboru. Da pa bi Slovan ne dobil tega mesta, za to hočejo Italijanaši razveljaviti izvolitev treh slovenskih poslancev ter jim s tem vzeti večino v kmetski skupini. Tu bi bila dolžnost vlade, da štiti pravice Slovanov.

Dveletna vojaška služba na Francoskem. Na Francoskem je vlada predložila zbornici zakonski načrt, da se uvede dveletna vojaška služba. S tem odpade v francoski armadi naenkrat 50.000 mož. Da se pokrije ta primankljej, namerava vlada nadomestiti vsako leto 30.000 mož več v vojaški službi. Nadalje bo razne pomožne vojne oddelke, kakor gasilce, godce i. t. d. pridrlila aktivni armadi. Upeljava dveletne službe ne dela torej francoski vladi mnogo preglavic. Vojaški krogi pa so s to spremembo jako nezadovoljni. General Voisin je izjavil, da kdor glasuje za dveletno vojaško službo, da bo ta po njegovem mnenju glasoval za razkosanje Francije.

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. Na nedeljo 6. jul. nameravana Ciril-Methodova slavnost se radi raznih zaprek preloži na nedeljo 13. julija. Na isto vabimo pristrčno vse bližnje in daljne prijatelje. Slavnost obeta biti sijajna. Predstavljala se bo nova D. Roškarjeva igra »Z vage na vago«, ki se še na Slovenskem nikjer ni igrala. Sodelovati so tudi obljubili mariborski tamburaši in pevci. Tudi slavnostni govornik nam je zagotovljen. Torej rojaki-tovariši na veselo svidenje 13. julija v Št. Ilju! Prostor in čas slavnosti: Narodna gostilna gospe Muršec v Cirknici popoldan točno ob 4. uri. — Pristrčno vabi odbor bral. društva in »Mladenške Zveze«.

Sv. Jakob v Slov. goricah. (Šolski vrt) pri Sv. Jakobu v Slov. gor. v pokoju. Skoraj vsako šolo z malo izjemo diči dandanes že lepo urejeni šolski vrt; žalibog velja za našo občino izjema. Marsikateri popotnik prišedši po okrajni cesti v naš kraj, vprašal se je nehoté, kaj imajo menda ti nizki navali pred novo šolo pomenjati; ali so morda to grobovi zapuščenega pokopališča ali kaj!!? Dragi čitatelj, da ne bodeš tudi ti tega mnenja, povedal ti bom resnico. Ti grobovi so nastali že pred nekaj leti iz navožene zemlje za vrt; za zgradbo vrta pa je te zemlje še dosta premalo, ker še mnogo posestnikov ni storilo svoje dolžnosti, da bi namreč zapeljali predpisano množino zemlje.

Slišal sem pa tudi, da je podaril že pred večimi meseci neki tamošnji rodoljub in prijatelj šole v ta namen 200 K, reci: dvesto kron. Vpraša se toraj, čemu leži ta denar brezobrestno v dotični blagajni. Merodajni krogi delajte nato, da se bo za tamošnjo učečo mladino neobhodno potrebni šolski vrt prav kmalu zgradil, da bo torej iz teh mrtvih grobov kalilo v kratkem novo življenje.

Večini tukajšnjega prebivalstva se je nudil minuli petek ob 5. uri zjutraj neki izvanredni dogodek; priplaval je namreč na nebu od severozahoda zrakoplov, kateri je bil videti sprva v velikosti svinjskega meha. Praznoverni ljudje so našli v tem dovolj vzroka za raznovrstne govorce, katere je bilo isti dan slišati skoraj povsod, kamor si prišel. Tem zanimivejše pa je bilo, ko smo ga imeli priložnost gledati od blizu; ker se mu je menda naš kraj jako dopadel, znižal se je tako, da se je vsedel ob 1/2 6. uri celo na krompirjevec posestnika g. Krambergarja v Spodnjem dolu. Množica ljudi je prihitela na mesto ter občudovala ta umetni meh, ki je bil pa malo večji nego svinjski, in pa dva gospoda, ki sta imela toliko poguma, se podati v tako višino; eden od teh je c. kr. nadporočnik ulancev, drugi pa turist, ki je znal tudi slovenski govoriti. Priplula sta iz Dunaja, kjer sta baje prejšnji dan odšla. Izstopivši iz balona, dala sta ga zložiti ter prepeljati na postajo Pesnico; zrakoplovec sama pa sta se podala peš k nekemu bližnjemu prijatelju. — Kakor je slišati, videli so ta zrakoplav tudi v sosednjih občinah na daleč okrog. Tujec.

Od Šv. Bolfenka pri Središču. (Občinske ceste.) Letos se je vendar enkrat začela delati okrajna cesta iz Vitana k Sv. Bolfenku. Že več kakor deset let je preteklo, odkar je zbudil to misel nek za naš kraj neumorno delaven narodnjak. Neljuba usoda pa nam je tega zasluženega moža odpeljala v druge kraje. Vendar pa se je ta misel od taistega časa vedno gojila, in se konečno po dolgih letih uresničila. Ta lepa cesta je za nas neprecenljive vrednosti že zaradi tega, ker lahko svoje vinske pridelke odpeljamo, in morda tudi marsikaterega kupca privabi. Pač za vse skupaj bomo mi Št. Bolfenčani vredni za več tisočev, ko bo cesta popolnoma dogotovljena.

Tudi gg. občinski predstojniki so se letos podvzivali ter dali občinske ceste popraviti. Posebno po občini Kog bi morale ceste vsaj sedaj biti v dobrem stanju, ker jih nekateri občinski odborniki sami popravljajo. Nekdaj je bila navada, da smo od vsake hiše morali zastoj hoditi občinske ceste popravljat, in takrat smo imeli že 44%. Sedaj pa, ko smo toliko napredovali, da smo dospeli do številke 99%, se lahko ceste za goli denar popravljajo.

Lahka pa je tukaj tudi uganjka, zakaj da občinski odborniki ceste radovoljno popravljajo? Ker vidimo tudi občinskega blagajnika samega pri delu, si lahko to mislimo, ker mu potem ni treba poseči globoko v občinsko blagajnico ter plačevati delavce in samega sebe. In če se nismo v tem motili, potem gre vsa čast gg. občinskim odbornikom, da toliko store v blagor naše, res uboge občine. — Davkoplačevalec iz Koga.

Št. Pavel pri Preboldu. (Za ljudsko izobrazbo.) Lansko leto ob tem času je naše društvo prvokrat priredilo igro v pošteno zabavo naših župljanov. Takrat se je poznalo našim fantom, da so začetniki. Danes nastopijo fantje in dekleta neustrašeno in so sposobni igrati vsako predstavo, katera se sploh da predstavljati tukaj na deželi. To so pokazali tudi dne 29. junija, ko so predstavljali »sv. Nežo« in šaljivi »Zamujeni vlak«. To je sicer samo sredstvo k pravemu namenu, — pa veselo je, da napreduje tudi tu. Glavna reč je, širiti dobre liste in ž njimi pouk in katoliško zavest. Tudi tukaj napreduje. Društvo razpošlje vsaki teden 28 »Slov. Gospodarjev« in veliko raznih drugih listov,

tako da jih je v najneugodnejšem času, kadar ni ne »Našega Doma«, ne »Domoljuba« zmiraj nad 50, kadar pa ta dva skupaj prideta okoli 140.

Bog daj, da bi se zmiraj s pridom prebirali, da bi se moglo tudi pohvalno pisati o naši rastoči občni katoliški in narodni zavesti.

Iz Murskega polja. (V o b r a m b o.) V sobotni, 77. št. »Marb. Ztg.« se napadeta v dopisu iz Ljutomera velespoštovana gospoda dr. Chloupek in Belšak, ker se ne sramujeta svojega roda liki večini naših nasprotnikov. Mi nismo poklicani braniti čast dotična gospoda, kajti njunega neomadeževanega značaja dotični blatni članek ne boče niti oblatil niti upognil, pač pa smatramo za našo sveto narodno dolžnost, da opozorimo naše slovensko občinstvo na dotični izzivajoči dopis. Prosimo, slavna »nemska« gospoda, od koga pa živite? Ali ni to slovenski kmet in delavec? Ali ni večina kupovalcev slovenskih? In uradništvo? Ali jih ni tudi Slovencev večina? Oh, kedar vam Slovenec nosi denar, ga z lakajsko uljudnostjo vabite v svojo prodajalno, tedaj smo vam gospod, gospa, gospodična, oče in Bog ve kaj še vse, kedar pa nas ne potrebujete, pa smo vam »windiše Hunde, Gesindel« itd. Ali je to možato, značajno? Ne igrajte se z nami in pustite naše može v miru!

Verženski.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Imenovanje. Deželni odbor štajerski je na predlog c. kr. dež. šol. sveta v Gradcu profesorja za veronauk na Franc-Jožefovi gimnaziji v Ptujju, č. g. Ferd. Majcena, povišal v profesorja 8. dostojanstvenega reda.

Osebna vest. V torek, dne 24. t. m. je bil na češki Karlo-Ferdinandovi univerzi v Pragi promoviran doktorjem prava g. Milan Gorišek iz Ruš.

Kres na čast sv. Cirilu in Metodu bodo zažgali mariborski Slovenci v petek večer, 4. t. m., na griču pri Sv. Urbanu. Odhod: ob 6. zvečer od Narodnega doma. Ker je bil ta izlet vsako leto jako zabaven, je upati, da se ga bode tudi letos udeležilo mnogo občinstva.

Zrelostni izpit v Mariboru. Na višji gimnaziji v Mariboru je napravilo zrelostni izpit z odliko šest osmošolcev, mej temi pet Slovencev: Adam Ban, Fr. Kidrič, Fr. Monetti, Jožef Ozimič in Adolf Pečovnik. Trije imajo ponavljalno skušnjo po počitnicah, ostali so dovršili skušnjo s povoljnim vspehom. Vseh je bilo 33. — Na realki je bilo 14 maturantov, od katerih imata dva odliko, dva pa ponavljata skušnjo čez dva meseca.

Na tukajšnjem c. kr. učiteljišču so naredili zrelostni izpit štirje slovenski abiturienti: gg. Janko Bračko iz Negove, Rihard Pestevšek iz Slivnice, Ferdó Sprager iz Maribora in Emil Vršič iz Ljutomera. — Na ženskem učiteljišču pri čč. solskih sestrah jih je naredilo zrelostni izpit 9 Slovenk.

Občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda se bode vršil letos v Ilirski Bistrici. Dan še ni natanko določen, vendar se namerava prirediti v nedeljo, 10. avgusta. Ako ima kedo proti dnevu kakšen ugovor, naj naznani vzroke družbenemu odboru.

Avtomobilna dirka med Parizom in Dunajem se je vršila pretekli teden. Na cestah, po katerih se je dirka vršila, zgodilo se je mnogo nesreč. Nekaj oseb je povoženih, dve celo do smrti. Avtomobilistu Dufonru je avtomobil na potu pogorel. — V petek dopoldne so prišli avtomobilisti skozi Maribor ter so tukaj obedovali. Mariborski Nemci so jih pozdravljali s svojimi »heil«-klici ter so